

รายงานวิจัย
ทุนอุดหนุนการวิจัยจากงบประมาณแผ่นดินปี 2554

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

เรื่อง

ความหลากหลายของแหล่งอาศัยและการกระจายของค้างคาวคุณกิตติ
ในพื้นที่โครงการ อพ.สธ.

Habitat diversity and distribution of Kitti's hog-nosed bat (*Craseonycteris
thonglongyai*) in the RSPG area

คณะผู้ดำเนินงาน

อ.ดร.ธงชัย งามประเสริฐวงศ์

ผศ.ดร.อาจอง ประทัตสุนทรสาร

ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

โครงการวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากเงินงบประมาณแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ 2554 คณะผู้วิจัยขอขอบคุณ โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และหน่วยบัญชาการทหารพัฒนา ที่ให้การสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการทำงานวิจัยในพื้นที่ ขอขอบคุณ ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และผู้ร่วมงานทุกท่านที่ได้ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานภาคสนามมาเป็นอย่างดี

บทคัดย่อ

จากการสำรวจความหลากหลายของแหล่งอาศัยและการกระจายของค้างคาวคุณกิตติในพื้นที่โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดกาญจนบุรี ระหว่างเดือนธันวาคม 2553 ถึงเดือนสิงหาคม 2554 พบค้างคาวคุณกิตติอาศัยอยู่ในถ้ำหินปูนอย่างน้อย 7 แห่ง ซึ่งถ้ำอย่างน้อย 3 แห่ง เป็นแหล่งอาศัยและเลี้ยงดูลูกที่สำคัญของค้างคาวคุณกิตติ โดยพบค้างคาวคุณกิตติที่ตั้งท้องและเลี้ยงดูลูกอ่อนในช่วงเดือนเมษายนถึงเดือนมิถุนายน การรบกวนการดำรงชีวิตของค้างคาวคุณกิตติที่อาศัยอยู่ในถ้ำในช่วงเวลาดังกล่าว อาจส่งผลกระทบต่อการอยู่รอดของค้างคาวคุณกิตติได้

คำสำคัญ ค้างคาวคุณกิตติ แหล่งอาศัย การกระจาย กาญจนบุรี

Abstract

Habitat diversity and distribution of Kitti's hog-nosed bat were surveyed in the area of Plant Genetic Conservation Project under the Royal Initiative of Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn, Kanchanaburi Province between December 2010 and August 2011. In the study area, Kitti's hog-nosed bats were observed in at least 7 limestone caves. Among those, maternity colonies of Kitti's hog-nosed bats established in at least 3 caves. Pregnant females were catch in April and lactating females were found in June. During those times, disturbance in cave would cause a severe effect to the survivorship of Kitti's hog-nosed bats.

Keyword: Kitti's hog-nosed bat, habitat, distribution, Kanchanaburi

สารบัญเรื่อง

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ.....	ก
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ค
สารบัญเรื่อง.....	ง
สารบัญภาพ.....	จ
บทนำและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	1
วิธีดำเนินการศึกษา.....	3
ผลการศึกษา.....	4
สรุปและวิจารณ์ผล.....	8
เอกสารอ้างอิง.....	9
ประวัตินักวิจัยและคณะ.....	10

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 Echolocation call ของค้างคาวคุณกิตติภายในถ้ำวังพระ.....	3
ภาพที่ 2 ค้างคาวคุณกิตติพร้อมลูกอ่อนเกาะอยู่ที่อกในถ้ำวังพระ.....	5
ภาพที่ 3 ถ้ำวังพระ.....	5
ภาพที่ 4 ถ้ำมะนาวผี.....	6
ภาพที่ 5 ถ้ำเทพนิมิตร์.....	6
ภาพที่ 6 ถ้ำพุกระเหยิง.....	6
ภาพที่ 7 ถ้ำพระใหญ่.....	7
ภาพที่ 8 ถ้ำไม่มีชื่อ.....	7
ภาพที่ 9 ถ้ำลำไยป่า.....	7

ความหลากหลายของแหล่งอาศัยและการกระจายของค้างคาวคุณกิตติในพื้นที่โครงการ
อพ.สธ.

Habitat diversity and distribution of Kitti's hog-nosed bat (*Craseonycteris
thonglongyai*) in the RSPG area

อ.ดร.จงชัย งามประเสริฐวงศ์
Thongchai Ngamprasertwong
ผศ.ดร.อาจง ประทัดสุนทรसार
Art-ong Pradatsundarasar

ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถนนพญาไท แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330
Department of Biology, Faculty of Science, Chulalongkorn University, Phayathai road, Pathumwan, Bangkok, 10330

บทนำ

พื้นที่โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เชาววังเขมร มีลักษณะภูมิประเทศที่เป็นเชิงเขาและที่ราบบนเขา มีความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางไม่เกิน 560 เมตร สภาพภูเขาเป็นเขาหินปูน มีแม่น้ำแควน้อยไหลผ่าน จัดเป็นพื้นที่ที่มีความหลากหลายของถิ่นอาศัย และยังคงมีป่าที่มีสภาพที่ค่อนข้างอุดมสมบูรณ์ แม้ว่าพื้นที่บางส่วนจะเป็นเขตที่มีราษฎรอาศัยอยู่ทั่วไป จากการศึกษาที่ผ่านมาถือได้ว่าพื้นที่บริเวณนี้มีทรัพยากรสิ่งมีชีวิตที่หลากหลาย มีสัตว์ที่หาพบได้ยากหลายชนิด เช่น เลียงผา ค้างคาวคุณกิตติ และนกเงือกกรมช้าง สมควรอย่างยิ่งที่จะต้องอนุรักษ์พื้นที่บริเวณนี้ไว้ ซึ่งการบริหารจัดการและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนจำเป็นต้องอาศัยองค์ความรู้พื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรต่างๆ ในพื้นที่ ซึ่งรวมถึงข้อมูลเกี่ยวกับความหลากหลายของทรัพยากรสิ่งมีชีวิต และลักษณะถิ่นอาศัยของสิ่งมีชีวิตนั้นๆ

ค้างคาวคุณกิตติ (*Craseonycteris thonglongyai*) เป็นสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมที่มีขนาดเล็กที่สุดในประเทศไทย อีกทั้งยังเป็นสัตว์ที่พบเฉพาะในผืนป่าตะวันตกของประเทศไทยและบริเวณใกล้เคียงเท่านั้น ค้างคาวคุณกิตติจะใช้เวลาส่วนใหญ่อาศัยอยู่ภายในถ้ำหินปูนที่มีสภาพเหมาะสมต่อการดำรงชีวิต อย่างไรก็ตาม สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมรวมทั้งค้างคาวจัดได้ว่าเป็นกลุ่มสัตว์ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมได้ง่ายทั้งทางตรงและทางอ้อม ดังนั้นการศึกษาเกี่ยวกับแหล่งอาศัยและการกระจายของค้างคาวคุณกิตติในพื้นที่ดังกล่าวจัดได้ว่ามีความสำคัญและจะเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการติดตามการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นทั้งในด้านความหลากหลายทางชีวภาพและนิเวศวิทยาที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรสิ่งมีชีวิตในพื้นที่ และจะเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนการบริหารจัดการ การอนุรักษ์ ตลอดจนการใช้ประโยชน์จากพื้นที่ดังกล่าวอย่างเหมาะสมและยั่งยืน

การสอบสวนเอกสาร

ค้างคาวคุณกิตติ (*Craseonycteris thonglongyai*) ถูกพบเป็นครั้งแรกที่จังหวัดกาญจนบุรีโดยคุณกิตติ ทองลงยา ซึ่งเป็นค้างคาวเพียงชนิดเดียวในวงศ์ Craseonycteridae โดยค้างคาวคุณกิตติเป็นค้างคาวที่มีขนาดเล็กมาก มีน้ำหนักตัวประมาณ 2 กรัม ความยาวลำตัวประมาณ 29-33 มิลลิเมตร มีจมูกลักษณะบวมโตคล้ายหมู ใบหูขนาดใหญ่ ดั้งใบหูเล็ก และไม่มีหาง ค้างคาวคุณกิตติจัดเป็นเป็นสัตว์ที่พบเฉพาะถิ่น (endemic species) โดยจะพบเฉพาะในผืนป่าตะวันตกของประเทศไทย และในพื้นที่ด้านตะวันออกของสหภาพเมียร์มาร์

เท่านั้น ปัจจุบันค้างคาวคุณกิตติมีสถานภาพเป็นสัตว์คุ้มครอง ตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 และถูกจัดอยู่ในสถานะเสี่ยงต่อการใกล้สูญพันธุ์ตามบัญชีรายชื่อ IUCN red list of threaten species (Bumrungsri et al., 2006; Lekagul & McNeely. 1977)

ค้างคาวคุณกิตติเป็นค้างคาวที่อาศัยอยู่ถ้ำหินปูนขนาดเล็กในบริเวณป่าดิบแล้งและป่าเบญจพรรณ สามารถปรับตัวให้อาศัยได้ในบริเวณที่มีการรบกวนจากการทำการเกษตรได้ดี แต่จากการติดตามศึกษาประชากรของค้างคาวคุณกิตติในประเทศไทยพบว่าขนาดประชากรของค้างคาวคุณกิตติในปี พ.ศ. 2547 มีประมาณ 5,100 ตัว และจากการติดตามขนาดประชากรอย่างต่อเนื่องในถ้ำบางแห่งพบว่าขนาดประชากรในถ้ำเหล่านั้นมีแนวโน้มลดลง (เมธิ หยกอุบล และคณะ, 2550)

ค้างคาวคุณกิตติเป็นค้างคาวที่กินแมลงเป็นอาหาร โดยจะใช้เวลาส่วนใหญ่เกาะนอนในถ้ำ และบินออกหากินในเวลากลางคืนเป็นช่วงสั้นๆ 2 ครั้งคือในช่วงเช้ามืดและช่วงเวลาพลบค่ำ โดยใช้เวลาประมาณครึ่งชั่วโมงถึงหนึ่งชั่วโมงในแต่ละครั้ง ค้างคาวคุณกิตติจะมีเส้นทางหากินประจำ (flight path) และกินแมลงในที่โล่งใกล้เรือนยอดไม้ซึ่งอยู่ในรัศมี 1 กิโลเมตรจากแหล่งอาศัย (Duankhae, 1990)

วัตถุประสงค์ของโครงการ

สำรวจความหลากหลายของแหล่งอาศัยและการกระจายของค้างคาวคุณกิตติในบริเวณพื้นที่โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เยาวังเขมร จังหวัดกาญจนบุรี

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

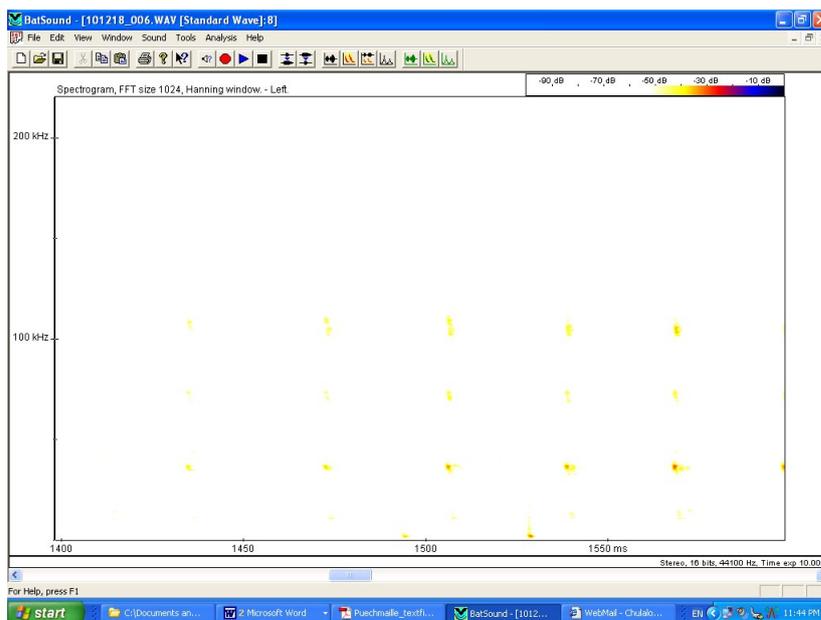
ทราบข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งอาศัยและการกระจายของค้างคาวคุณกิตติ และปัจจัยแวดล้อมต่างๆทั้งทางกายภาพและชีวภาพที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะเป็ประโยชน์อย่างยิ่งในการวางแผนการอนุรักษ์ และการบริหารจัดการพื้นที่อย่างเหมาะสมต่อไป

วิธีการศึกษา

1. สำนวจการกระจายของค้างคาวคณกิตติในพื้นที่ศึกษา โดยการวางตาข่ายและกับดักชนิดต่างๆ รวมทั้งการใช้ bat detector ในถิ่นอาศัยประเภทต่างๆ ที่พบในพื้นที่ศึกษา
2. บันทึกข้อมูลของค้างคาวคณกิตติแต่ละตัวเกี่ยวกับ เพศ อายุ ขนาด น้ำหนัก และลักษณะสัญญาณวิทยาต่างๆ และบันทึกภาพ หลังจากนั้นจะทำการปล่อยค้างคาวคณกิตติในบริเวณเดิมที่จับได้ทันที
3. บันทึกพิกัดภูมิศาสตร์และข้อมูลทางนิเวศวิทยาอื่นๆ รวมทั้งลักษณะของถิ่นอาศัยย่อยของบริเวณที่พบสัตว์ และตำแหน่งของถ้ำหินปูนในบริเวณใกล้เคียง
4. สำนวจแหล่งอาศัยของค้างคาวคณกิตติตามถ้ำหินปูนต่างๆ ที่พบในพื้นที่ศึกษา
5. วิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ที่ได้จากการศึกษาในภาคสนาม และสรุปผลการศึกษา

สถานที่ทำการศึกษาและเก็บข้อมูล

- พื้นที่โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พื้นที่ผืนป่าตะวันตก เขาวังเขมร และแปลง 905 จังหวัดกาญจนบุรี

ภาพที่ 1 Echolocation call ของค้างคาวคณกิตติภายในถ้ำวังพระ

ผลการศึกษา

ชีววิทยาทั่วไป

ค้างคาวคุดนิต *Craseonycteris thonglongyai* เป็นค้างคาวกินแมลงที่มีขนาดเล็กมาก มีน้ำหนักเพียง 2.2-2.6 กรัม และมีความยาว forearm (FA) 24.2-26.4 มิลลิเมตร มีขอบเขตการแพร่กระจายอยู่ในบริเวณเทือกเขาหินปูนภายในพื้นที่ศึกษา ค้างคาวชนิดนี้สามารถอยู่ในพื้นที่ที่มีการรบกวนจากกิจกรรมต่างๆ ของมนุษย์ได้ มีถิ่นอาศัยอยู่ใกล้กับพื้นที่เกษตรกรรม จะอาศัยอยู่รวมกันเป็นกลุ่มเล็กๆ และจะบินออกหากินในช่วงพลบค่ำและช่วงใกล้สว่างเป็นระยะเวลาสั้นๆ โดยจะบินออกหากินไม่ไกลจากถ้ำที่อาศัย

แหล่งอาศัยและการกระจาย

จากการศึกษาแหล่งอาศัยและการกระจายของค้างคาวคุดนิตในพื้นที่ศึกษาโดยใช้วิธีการสำรวจภายในถ้ำต่างๆ และใช้ bat detector ช่วยในการจำแนกชนิดของค้างคาวที่อาศัยอยู่ในถ้ำ พบว่ามีค้างคาวคุดนิตอาศัยอยู่ในถ้ำหินปูนภายในพื้นที่ศึกษาอย่างน้อย 6 แห่ง ได้แก่

1. ถ้ำวังพระ
2. ถ้ำมะนาวผี
3. ถ้ำเทพนิมิต
4. ถ้ำพุระเหยียง
5. ถ้ำพระใหญ่
6. ถ้ำขนาดเล็กไม่มีชื่อ

และพบค้างคาวคุดนิตอาศัยอยู่ในถ้ำลำไยป่า (ถ้ำหินปูนในเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติไทรโยค) ซึ่งอยู่ติดกับพื้นที่ศึกษา

จากการสำรวจภายในถ้ำดังกล่าวพบว่าค้างคาวคุดนิตจะไม่เกาะอยู่รวมกันเป็นกลุ่มใหญ่ในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง แต่จะกระจายอยู่เฉพาะในบางพื้นที่ภายในถ้ำ ซึ่งถ้ำเหล่านี้ยังเป็นแหล่งอาศัยของค้างคาวชนิดอื่นๆ อีกหลายชนิด เช่น ค้างคาวปีกถุงเคราดำ *Taphozous melanopogon*, ค้างคาวแวมไพร์แปลงเล็ก *Megaderma spasma*, ค้างคาวหน้ายักษ์สีจาง *Hipposideros cineraceus* และค้างคาวมงกุฎมลายู *Rhinolophus malayanus*

จากการวาง harp trap ในบริเวณเส้นทางบินของค้างคาว พบว่ามีค้างคาวคุดนิตบินออกหากินผ่านบริเวณช่องหินตกและช่องเขาขาด ซึ่งโดยทั่วไปค้างคาวคุดนิตจะบินออกไปหากินไม่ไกลจากถ้ำที่อาศัยมากนัก โดยปกติไม่เกิน 1 กิโลเมตรจากถ้ำที่อาศัย จึงคาดว่าน่าจะมีค้างคาวคุดนิตอาศัยอยู่ในถ้ำอื่นที่อยู่บริเวณใกล้เคียงกับช่องหินตกและช่องเขาขาด

ชีววิทยาการสืบพันธุ์

จากการสำรวจพบว่าค้างคาวคุดนิตเริ่มตั้งท้องในช่วงเดือนเมษายน โดยในช่วงเวลาดังกล่าวค้างคาวที่ตั้งท้องจะมีน้ำหนักเพิ่มขึ้นจากปกติกว่าเท่าตัว (3.7-4.1 กรัม) และจะพบค้างคาวแม่ลูกอ่อนจำนวนมากในเดือนมิถุนายน โดยในพื้นที่ศึกษาจะพบถ้ำอย่างน้อย 3 แห่งที่มีค้างคาวแม่ลูกอ่อนอาศัยอยู่ค่อนข้างมาก ได้แก่

1. ถ้ำวังพระ
2. ถ้ำพระใหญ่
3. ถ้ำขนาดเล็กไม่มีชื่อ

ซึ่งถ้าดังกล่าวคาดว่าจะเป็แหล่งสืบพันธุ์ที่สำคัญของค้างคาวคุณกิตติในพื้นที่ศึกษา ทั้งนี้ตำแหน่งที่ตั้งของถ้ำอยู่ใกล้กับแหล่งชุมชน จึงควรเร่งศึกษาข้อมูลพื้นฐานทางนิเวศวิทยาของค้างคาวคุณกิตติที่อาศัยอยู่ภายในถ้ำ เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาวางแผนและบริหารจัดการพื้นที่ให้เหมาะสม

ภาพที่ 2 ค้างคาวคุณกิตติพร้อมลูกอ่อนเกาะอยู่ที่อก ในถ้ำวังพระ

ภาพที่ 3 ถ้ำวังพระ

ภาพที่ 4 ถ้ำมะนาวผี

ภาพที่ 5 ถ้ำเทพนิมิตร์

ภาพที่ 6 ถ้ำพุกระเหียง

ภาพที่ 7 ถ้ำพระใหญ่

ภาพที่ 8 ถ้ำไม่มีชื่อ

ภาพที่ 9 ถ้ำลำไยป่า

สรุปและวิจารณ์ผล

จากการศึกษาแหล่งอาศัยและการกระจายของค้างคาวคุณกิตติในพื้นที่โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริ พื้นที่ผืนป่าตะวันตก เขาวังเขมร และแปลง 905 จังหวัดกาญจนบุรี ระหว่างเดือน ธันวาคม 2553 ถึง เดือนสิงหาคม 2554 พบค้างคาวคุณกิตติอาศัยอยู่ในถ้ำหินปูนอย่างน้อย 7 แห่ง ได้แก่ ถ้ำวังพระ ถ้ำมะนาวผี ถ้ำเทพนิมิตร ถ้ำพุกระเหรียง ถ้ำพระใหญ่ ถ้ำขนาดเล็กไม่มีชื่อ และถ้ำลำไยป่า (ในเขต พื้นที่อุทยานแห่งชาติไทรโยค) ซึ่งจากการสำรวจพบว่าถ้ำอย่างน้อย 3 แห่ง คือ ถ้ำวังพระ ถ้ำพระใหญ่ และถ้ำขนาดเล็กไม่มีชื่อ เป็นแหล่งอาศัยและเลี้ยงลูกของค้างคาวคุณกิตติ

พื้นที่หลายแห่งซึ่งเป็นแหล่งอาศัยของค้างคาวคุณกิตติอยู่ใกล้กับแหล่งชุมชน และพื้นที่เกษตรกรรม อีกทั้งยังพบร่องรอยจากกิจกรรมต่างๆ ของมนุษย์ภายในบริเวณถ้ำ แสดงว่าค้างคาวคุณกิตติสามารถอาศัยอยู่ในบริเวณที่ได้รับการรบกวนจากกิจกรรมต่างๆ ของมนุษย์ได้ดี หากแต่การรบกวนที่มากเกินไปและเกิดขึ้นในช่วงที่ไม่เหมาะสมย่อมส่งผลเสียต่อการดำรงชีวิตของค้างคาวคุณกิตติในพื้นที่นั้นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในถ้ำที่เป็นแหล่งสืบพันธุ์และเลี้ยงลูกของค้างคาวคุณกิตติ จากการศึกษาพบว่าในช่วงเดือนเมษายนถึงเดือน มิถุนายนจะเป็นช่วงที่ค้างคาวคุณกิตติตั้งท้องและเลี้ยงลูกอ่อน ซึ่งช่วงเวลาดังกล่าวเป็นช่วงที่ค้างคาวต้องการใช้พลังงานสูงในการเลี้ยงลูก ดังนั้นการรบกวนการดำรงชีวิตของค้างคาวคุณกิตติที่อาศัยอยู่ในถ้ำในช่วงเวลาดังกล่าวด้วยสาเหตุอันเนื่องมาจากกิจกรรมต่างๆ ของมนุษย์ในรูปแบบต่างๆ อาจส่งผลกระทบต่อ การอยู่รอดของค้างคาวคุณกิตติได้ เช่น อาจทำให้ค้างคาวคุณกิตติต้องเสียพลังงานในการบินมากขึ้นขีดจำกัดของ ร่างกายที่มีขนาดเล็กมากและมีพลังงานสะสมอยู่น้อยมาก ซึ่งในระหว่างการสำรวจก็พบซากค้างคาวคุณ กิตติบางตัวซึ่งตกลงมาตายในช่วงเวลาดังกล่าวด้วย จึงจัดได้ว่าช่วงเวลาดังกล่าวเป็นช่วงที่มีความสำคัญอย่าง ยิ่งในการดูแลรักษา ปกป้อง และอนุรักษ์ของประชากรค้างคาวคุณกิตติในพื้นที่ที่ได้รับการรบกวนจากมนุษย์ น้อยที่สุด

อย่างไรก็ตามจากการศึกษาครั้งนี้พบค้างคาวคุณกิตติบินหากินในหลายพื้นที่ ประกอบกับพื้นที่ศึกษามี ขนาดใหญ่และมีถ้ำหินปูนน้อยใหญ่จำนวนมาก ซึ่งบ่งชี้ได้ว่าน่าจะมีถ้ำซึ่งเป็นแหล่งอาศัยของค้างคาวคุณกิตติ อีกจำนวนหนึ่งในพื้นที่ศึกษาซึ่งยังสำรวจไม่พบ ต้องมีการสำรวจเพิ่มเติมต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- เมธี หยกอุบล, ปิยทิพย์ ปิยพันธุ์ และสุรพล ดวงแข. 2549. การกระจายพันธุ์ แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากร และสิ่งคุกคามค้างคาวคุณกิตติ (*Craseonycteris thonglongyai*) ในประเทศไทย. วารสารสัตว์ป่าเมืองไทย 13: 61-73.
- Bumrungsri, S., D.L. Harrison, C. Satasook, A. Prajukjitr, S. Thong-Aree and P.J.J. Bates. 2006. A review of bat research in Thailand with eight new species records for the country. Acta Chiropterologica 8: 325-360.
- Duengkae, P. 1998. Wild Mammals in Thailand. Office of Environmental Policy and Planning. Bangkok.
- Duangkhae, S. 1990. Ecology and behavior of Kitti's hog-nosed bat (*Craseonycteris thonglongyai*) in Weatern Thailand. The Natural History Bulletin of the Siam Society 38: 135-161.
- Francis C.M. 2008. A Field Guide to the Mammals of Thailand and South-East Asia. Tien Wah Press, Singapore.
- Lekagul, B. and J.A. McNeely. 1977. Mammals of Thailand. Association for the Conservation of Wildlife, Bangkok.
- Wilson, D.E. and D.M. Reeder. 2006. Mammal Species of the World: a taxonomic and geographic reference, 3rd edition. Johns Hopkins University Press, Baltimore.

ประวัตินักวิจัย

1. ชื่อ - นามสกุล (ภาษาไทย) : นายธงชัย งามประเสริฐวงศ์
ชื่อ - นามสกุล (ภาษาอังกฤษ) : MR THONGCHAI NGAMPRASERTWONG
2. เลขหมายบัตรประจำตัวประชาชน : 3100800234387
3. ตำแหน่งปัจจุบัน : อาจารย์ ระดับ A5
4. หน่วยงานและสถานที่อยู่ที่ติดต่อได้สะดวก พร้อมหมายเลขโทรศัพท์ โทรสาร และไปรษณีย์ อีเล็กทรอนิกส์ (e-mail)

ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถนนพญาไท ปทุมวัน กรุงเทพฯ. 10330

โทรศัพท์ 02-218-5380

โทรสาร 02-218-5256

E-mail: thongchai.n@chula.ac.th

5. ประวัติการศึกษา

มหาวิทยาลัย	ปริญญา	สาขาวิชา	ปีที่ได้รับ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ปริญญาตรี	วิทยาศาสตร์ทั่วไป	2541
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ปริญญาโท	สัตววิทยา	2544
University of Aberdeen	ปริญญาเอก	Zoology	2551

6. สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ (แตกต่างจากวุฒิการศึกษา) ระบุสาขาวิชาการ
นิเวศวิทยาสัตว์, นิเวศวิทยาเชิงโมเลกุล

7. ผลงานวิจัยที่พิมพ์และเผยแพร่

1. Ngamprasertwong, T., K. Thirakhupt and S. Panha. 2005. Note on land leeches biology in Thailand (Hirudiniformes: Haemadipsidae). The Natural History Journal of Chulalongkorn University 5(2), 97-98.
2. Ngamprasertwong, T., K. Thirakhupt and S. Panha. 2007. Two new species of land leeches from Thailand (Hirudiniformes: Haemadipsidae). The Natural History Journal of Chulalongkorn University 7(2), 155-159.
3. Ngamprasertwong, T., I. K. Mackie, P. A. Racey, S. B. Piertyney. 2008. Spatial distribution of mitochondrial and microsatellite DNA variation in Daubenton's bat within Scotland. Molecular Ecology 17, 3243-3258.

ผู้ร่วมวิจัย

1. ชื่อ - นามสกุล (ภาษาไทย) : นายอาจอง ประทศสุนทรสาร
ชื่อ - นามสกุล (ภาษาอังกฤษ) : MR. ART-ONG PRADATSUNDARASAR
2. เลขหมายบัตรประจำตัวประชาชน :
3. ตำแหน่งปัจจุบัน : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระดับ A4
4. หน่วยงานและสถานที่อยู่ติดต่อได้สะดวก พร้อมหมายเลขโทรศัพท์ โทรสาร และไปรษณีย์ อีเล็กทรอนิกส์ (e-mail)

ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถนนพญาไท ปทุมวัน กรุงเทพฯ. 10330

โทรศัพท์ 02-218-5361

โทรสาร 02-218-5256

E- mail: artongbio@hotmail.com

5. ประวัติการศึกษา

มหาวิทยาลัย	ปริญญา	สาขาวิชา	ปีที่ได้รับ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ปริญญาตรี	ชีววิทยา	2520
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ปริญญาโท	สัตววิทยา	2525
University of Aberdeen	ปริญญาเอก	Zoology	2537

6. สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ (แตกต่างจากวุฒิการศึกษา) ระบุสาขาวิชาการ

นิเวศวิทยาของสัตว์เลี้ยงลูกด้วยน้ำนม

7. ผลงานวิจัยที่พิมพ์และเผยแพร่

1. พักตร์วิมล เพียรล้ำเลิศ, กำธร อีร์คุปต์ และอาจอง ประทศสุนทรสาร. 2545. ดัชนีเพื่อการประเมินคุณค่าแหล่งธรรมชาติประเภท บึง หนอง และทะเลสาบ: กรณีศึกษา บึงบอระเพ็ด จังหวัดนครสวรรค์. วารสารวิจัยสภาวะแวดล้อม 24(2), หน้า 22-40.
2. ณีฐารัตน์ ปภาวสิทธิ์, วันวิวัฒน์ วิชิตวรคุณ, นิพัทธ์ สัมกลีบ, อัจฉราภรณ์ เปี่ยมสมบูรณ์, อิชฌิกา พรหมทอง, อาจอง ประทศสุนทรสาร และอมรศักดิ์ ทองภู. 2545. การประเมินสภาพความอุดมสมบูรณ์ของป่าชายเลนปลูกทดแทน. ใน: รายงานการวิจัยผลของการปลูกป่าและฟื้นฟูป่าชายเลนจังหวัดสมุทรสงครามต่อโครงสร้างกลุ่มประชากรแพลงก์ตอนสัตว์และสัตว์ทะเลหน้าดิน, หน้า 153-181.
3. Ruffolo, D., Charusiri, P., Gajasen, N., Piumsomboon, A., Piumsomboon, P., Pradatsundarasar, A., and Tantratian, S. 1999. Population dynamics of razor clams in Samut Songkram, Thailand. J. Scientific Research Chulalongkorn University 24(2), 67-83.
4. Fuangarworn, M., Lekprayoon, C., and Pradatsundarasar, A. 2002. The Short-term Effects of Atrazine Herbicide on Soil Oribatid Mites in a Mango Orchard. The Natural History Journal of Chulalongkorn University 2(2), 1-5.
5. Viruhpintu, S., Thirakhupt, K., and Pradatsundarasar, A. 2002. Nest-site Characteristics of the Edible-nest Swiftlet *Aerodramus fuciphagus* (Thunberg,

- 1812) at Si-Ha Islands, Phattalung Province, Thailand. The Natural History Journal of Chulalongkorn University 2(2), 31-35.
6. Lauprasert, P., Sitthicharoenchai, D., Thirakhupt, K. and Pradatsundarasar, A. 2006. Food preference and feeding behavior of the German cockroach, *Blattella germanica* (Linnaeus). J. Scientific Research Chulalongkorn University 31(2), 121-126.
  7. Keithmaleesatti, S., Thirakupt, K., Pradatsudarasar, A., Varanusupakul, P., Kitana, N. and Robson, M. 2006. Concentration of organochlorine in egg yolk and reproductive success of *Egretta garzetta* (Linnaeus, 1758) at Wat Tan-en non-hunting area, Phra Nakhorn Si Ayudthaya Province, Thailand. Ecotoxicology and Environmental Safety 68, 79-83.
  8. Booncham, U., Sitthicharoenchai, D., Pradatsudarasar, A., Prasarnpun, S. and Thirakhupt, K. 2007. Sexual dimorphism in the Asian giant forest scorpion, *Heterometrus laoticus* Couzijn, 1981. NU Science Journal 4(1), 42-52.